

ĐỆ TỬ QUY VÀ TU HỌC PHẬT PHÁP

Giám định Lão Pháp Sư Tịnh Không

Chủ giảng thầy Thái Lễ Húc

Giảng từ ngày 6/3/2005 đến ngày 13/03/2005 tại Tịnh Tông Học Hội Australia

TẬP 31

Kính thưa sư trưởng, kính thưa chư vị pháp sư, chư vị đồng tu, A Di Đà Phật!

Cuộc đời lúc nào cũng biến hóa vô chừng, nhưng mà trong sự thay đổi đó chúng ta phải hiểu được chân tướng sự thật rằng, **“một miếng ăn một giọt nước đều được định sẵn”**. Sau đó tôi nghe sư trưởng giảng là, hiện nay không được đánh, không được mắng trẻ, bởi vì không có ai dạy chúng, đánh chúng, phạt chúng thì thật quá đáng. Trước đây chắc là tôi đã phạt học sinh đứng quá nhiều, cho nên bây giờ cũng phải tự phạt mình đứng, tùy duyên tiêu nghiệp cũ, không được tạo nghiệp mới. Hôm qua chúng tôi có nhắc tới:

“Cùng khuyến thiện - cùng lập đức”

Đương nhiên trước tiên phải phân biệt rõ ràng về thiện, sau khi phân biệt rõ ràng cũng phải tận tâm tận lực để thực hành, “học vi nhân sư, hành vi thế phạm”. Hôm qua chúng ta có nói tới làm việc thiện có liên quan tới con người, thứ sáu là “cứu người lúc nguy cấp”. Tục ngữ có câu **“ân huệ không ở chỗ phải lớn mà là ở chỗ giúp người lúc nguy cấp”**, chỉ cần khi người khác gặp chuyện nguy cấp, chúng ta có thể giúp đỡ họ đúng lúc, cả đời họ có được lợi ích, cả đời họ cảm ơn chúng ta. Cho nên **chúng ta cũng phải thường quan sát nhu cầu của người thân bạn bè xung quanh mình, đương nhiên cũng phải dùng tâm chân thành của chúng ta, dùng tâm quan tâm thì mới có thể phát giác được mọi người đang cần gì**. Tôi cũng thường nói là, nếu như người nhà của chúng ta bị bệnh ung thư thì chúng ta phải kiểm điểm lại. Bởi vì nguyên nhân của bệnh ung thư là gì? Là do tâm lý và tâm tình. Khi người nhà của chúng ta bị ung thư, có thể là do tâm tình bị đè nén trong thời gian dài mười hay mười lăm năm tạo thành. Trải qua thời gian dài như vậy mà chúng ta lại không hề biết, cũng không nói chuyện, dẫn dắt họ kịp thời, cho nên chúng ta phải nhạy bén cảm nhận nhu cầu của người khác.

Thực tình mà nói, thời đại hiện nay mặc dù sống chung trong một gia đình, **không chỉ mỗi cây mỗi hoa mỗi nhà mỗi cảnh, mà là mỗi người mỗi cảnh.** Nếu như nội tâm của mỗi người đều vô cùng gấp gáp, thậm chí là thân mình còn lo chưa xong, có câu “Bồ Tát bằng đất sét qua sông, chính mình khó giữ được”. Chúng ta cũng từng nói rằng, **chuyện quan trọng nhất trong cuộc đời là phải khai mở trí huệ, không ngừng trưởng thành thì mới có thể lợi ích chính mình, sau đó lợi ích người khác.** Khi trong gia đình xuất hiện nguy cơ, bạn có thể bình tĩnh mà xử lý, giải quyết vấn đề, thậm chí là khiến người trong nhà tin phục bạn, càng trở nên tin tưởng bạn hơn, tới lúc đó muốn giới thiệu Phật pháp cho người thân càng dễ dàng hơn. **Khi gặp chuyện chúng ta không được hoang mang, phải hiểu được chuyện gì cũng có nhân có quả, chỉ cần chúng ta có thể làm việc thiện hay cầu xin đúng lý đúng pháp, nhất định có thể gặp hung hóa kiết.**

Vừa đúng lúc ông nội tôi năm kia bị đột quỵ, thực ra lúc ông nội bị đột quỵ, tôi cũng không quá hoang mang, bởi vì ông nội tôi cả đời làm nghề đánh cá, hơn nữa ông nội còn là người đánh cá giỏi đứng đầu trong số những người đánh cá trong thôn. Sau khi tôi học Phật thường xuyên lo lắng, “như đến gần vực thẳm, như đi trên băng mỏng”, bởi vì tôi là cháu trưởng, sẽ phải gánh vác không ít nghiệp tội. Tôi nhớ lần đầu tiên đi phóng sanh là vào năm tôi 26 tuổi, khi đó vừa phóng sanh liền cảm thấy da đầu tê dại, lúc đó tôi vẫn chưa thâm nhập Phật pháp, trong lòng liền nghĩ: kì lạ thật, sao da đầu lại tê dại chứ? Tôi hỏi người bạn bên phải: da đầu anh có cảm thấy tê không? Anh ấy nhìn tôi, không biết tôi đang nói cái gì? Tôi lại hỏi người bên trái tôi: da đầu anh có cảm thấy tê không? Sau này hiểu được mới biết, nhất định là chư Phật – Bồ Tát gia trì, nói đùa trẻ ngốc này, chuyện quan trọng như vậy mà bây giờ mới làm, nếu như không nhanh chóng làm thì có khi đến mạng cũng không còn.

Lúc đó tôi sống ở nhà cô Dương, cô Dương nhìn thấy tôi có tướng đoản mệnh. Vì sống ở nhà cô nên có khi tôi phải lái xe về nhà, đi được nửa đường thì ngủ gật, ngay lúc đó chắc là nghiệp chướng hiện tiền, vừa lái xe vừa dùng ý chí để không chế nhưng không được. Bên cạnh đường cao tốc có để một số thiết bị, sau khi va phải thì tôi giật mình tỉnh táo lại, cảm thấy toát mồ hôi lạnh. Lần đó tôi lái xe về nhà, đúng lúc pháp sư Đạo Chứng tổ chức phóng sanh khắp Đài Loan, mấy mươi chiếc xe tải cùng đậu ở bờ biển Đài Nam phóng sanh, sau lần đi phóng sanh đó thì tôi không còn gặp chuyện ngủ gật nữa. Vốn là tôi đang bị ho, sau khi đi phóng sanh, trở về rất nhanh liền khỏi, sau khi khỏi bệnh tôi mới nhận làm chủ nhiệm lớp. **Phóng**

sanh bố thí vô úy thực sự được khỏe mạnh sống lâu, cho nên làm việc thiện tuyệt đối không được chờ đợi.

Nửa đêm ông nội tôi bị đột quỵ, kết quả là đưa tới bệnh viện, ông bị đột quỵ khiến cho cả khuôn mặt bị liệt, không phải chỉ bị một bên. Trưởng bối trong nhà đều rất hiếu thuận, bởi vì hiếu thuận nên gia phong khá tốt, nhưng mà vận mệnh vẫn là có lúc lên lúc xuống. Khoảng thời gian trước đó ông nội tôi thường bị đau đầu, nhưng cứ nghĩ là bị cảm nên không để ý, mấy mươi năm nay đi khám bệnh đều chưa từng bị bệnh tim, chỉ là lúc đó sức khỏe không tốt nên mới đột quỵ. Tất cả người lớn trong nhà tôi, chú tôi, cô tôi đều hoang mang, chúng ta không thể hoang mang. Tôi liền nói với cha là: ba cho con năm vạn đồng đài tệ, con sẽ mang số tiền đó đi làm phước giúp cho ông nội, nhưng mà năm vạn đồng này nhất định phải là tiền của ông nội, không phải tiền của mọi người; sau này mọi người cho nội bao nhiêu tiền con không quan tâm, nhưng bây giờ phải để nội đưa tiền, hơn nữa phải được nội cho phép thì con mới đi làm. Mấy hôm đó tôi bước vào phòng chăm sóc đặc biệt không phải là để khóc, mà là nhân lúc ông nội tỉnh táo nói với nội: nội ơi, người nghèo khổ trên thế gian này rất nhiều, người đáng thương cũng rất nhiều, bây giờ chúng ta có khả năng thì nên giúp đỡ họ nhiều hơn. Ông nội tôi gật đầu, được sự cho phép của nội, tôi cầm một số tiền đi phóng sanh, đi quyên góp cho một số hoạt động cứu trợ quốc tế. Sau khi làm xong tới ngày thứ năm, ông nội tôi rời khỏi phòng chăm sóc đặc biệt, bác sĩ vốn đã kết luận không cứu được nữa, chuẩn bị tâm lý chờ lo hậu sự. Đây là lần đầu tiên chúng tôi cầu như lý như pháp.

Sau đó bác sĩ nói, người tám mươi tuổi đột quỵ, chắc chắn không thể nào đứng dậy đi được. Trước khi tôi sang Úc, ông nội tôi vẫn còn nằm trên giường bệnh, tôi đã hẹn với nội: lần sau con trở về, nội phải đi lại cho con xem nhé, nội phải vận động nhiều hơn. Sau khi tôi đến học viện liền lấy ra một số tiền dùng danh nghĩa của nội để bố thí. Hôm đó sau khi bố thí xong, buổi tối gọi điện thoại về nhà, mẹ nói với tôi là: ông nội con có thể đi lại rồi đó. Đương nhiên không thể nói số tiền đó bố thí xong thì ông nội đi lại được, chúng ta không được nghĩ như vậy, là do nhân duyên hòa hợp, có thể là rất nhiều nhân tố thành tựu chuyện này, nhưng mà chỉ cần chúng ta có thiện tâm, thật lòng đi làm, cảm ứng chắc chắn là thật, không hề hư dối. **Khi người thân của chúng ta gặp phải nguy nan, bạn tuyệt đối không được hoang mang, vẫn phải dùng chư pháp thực tướng để hóa giải mọi chuyện, mà chư pháp thực tướng cũng phải đến từ sự học tập của chính mình, phải ham học, phải thâm**

nhập chánh pháp mới được. Cho nên cứu người lúc nguy cấp chứ không giúp vì nghèo.

Khi bạn bè đến nhờ bạn giúp họ, đa phần đều là chuyện rất gấp gáp. Lúc này bạn không được bị ảnh hưởng bởi tình cảm của họ, phải bình tĩnh lại, cũng để họ bình tĩnh lại, phân tích rõ ràng vấn đề. Thực ra sau khi họ phân tích rõ ràng, họ sẽ hiểu được bước đầu tiên phải đi như thế nào? Bước đầu tiên chắc chắn là tự mình phản tỉnh, bởi vì có quả báo như vậy, chắc chắn có nguyên nhân của nó; chỉ có thái độ nhân sinh đúng đắn đối với nguyên nhân thì mới có cơ hội xoay chuyển vận mệnh trở về sau. Cho nên chúng ta cũng phải bình tĩnh, thì lúc nào cũng có thể đánh thức được sự giác ngộ, tỉnh thức của người khác.

Chuyện nguy cấp nhất của con người hiện nay là gì? Vấn đề nghiêm trọng nhất của xã hội hiện hay là xung đột giữa người với người, xung đột giữa người với thiên nhiên, xung đột giữa người và thiên địa quỷ thần; mà nguyên nhân của ba loại xung đột này, vẫn là do xung đột giữa người và người. Bởi vì giữa người và người chỉ khi nào hiểu được yêu thương bảo hộ thì tâm hiếu thảo, tâm cung kính của họ tự nhiên sẽ mở rộng đến con người và hết thảy vạn vật, có câu **“thân thiết với người thân mà nhân ái với nhân dân, nhân ái với nhân dân mà yêu thương mọi vật”**. Chúng ta thấy mấy mươi năm về trước, trưởng bối đều rất hiếu thuận, người hiếu thuận liệu có sống xa hoa không? Các vị trưởng bối sống cách đây mấy mươi năm, sáng sớm nước dùng để rửa mặt xong còn để đó tới đi làm về rửa chân, vô cùng yêu thương bảo hộ tài nguyên. Bởi vì họ hiểu là, tài nguyên không thuộc về chính mình, tài nguyên thuộc về đời đời con cháu của loài người, thậm chí là thuộc về vạn vật trên trái đất này mới đúng.

Hiện nay chúng ta muốn hóa giải nguy cơ, nhất định phải bắt đầu từ mối quan hệ giữa người và người; mà quan hệ ngũ luân phải bắt đầu từ hiếu đạo, đối với mỗi một con người, hiếu là điểm khởi đầu của tâm nhân từ. Lúc đầu khi tôi đọc một câu của Phu Tử trong Hiếu Kinh, “hiếu đạo là cái gốc của đức hạnh, giáo hóa cũng từ đó mà sanh ra”, khi đọc hiểu được câu này, trong lòng vô cùng hoan hỉ, vô cùng vui vẻ, cũng rất cảm ân. Bởi vì chúng ta lo sợ có tâm muốn giúp người nhưng lại không biết cách giúp, đứng bên cạnh nhìn họ khổ đau, chính mình cũng khó chịu. Chúng ta tìm thấy cái gốc của đức hạnh ở đâu? Là hiếu đạo. **“Mà quân tử chăm lo cái gốc, gốc vững thì đạo mới sanh”**, khi hiếu đạo được thể hiện ra, tự nhiên quan hệ giữa người với người sẽ dần dần được cải thiện, vấn đề giữa người với thiên nhiên, giữa người

với thiên địa quỷ thần cũng có thể được hóa giải. Làm thế nào để hiểu đạo được thể hiện ra, đây là công việc mà chúng ta phải làm ngay không được chậm trễ, như vậy mới có thể cứu người lúc nguy cấp.

Rất nhiều thầy cô trong trung tâm thường nói với tôi là: thầy Thái à, hình như thầy không chút mệt mỏi, không có cảm giác trắc trở, trong quá trình làm giáo viên hình như không có những cảm giác đó. Tôi nói với họ là: hôm nay bạn nhìn thấy một đứa trẻ leo lên miệng giếng, trong chớp mắt sắp rơi xuống, suy nghĩ đầu tiên của bạn là gì? Nhanh chóng cứu lấy đứa trẻ. Các vị đồng học, nếu như chúng ta có thể hiểu được nhân quả tuần hoàn, nhân loại hiện nay sau này đều đi về đâu? Cho nên thập pháp giới y chánh trang nghiêm, trong một pháp giới cũng có đầy đủ mười pháp giới, khi chúng ta thực sự tịnh tâm lại mà xem, trong cõi người có Phật, trong cõi người có Bồ Tát, A La Hán, Duyên Giác, trong cõi người có Trời, A Tu La, cũng có địa ngục, ngạ quỷ, súc sanh trong cõi người. Mọi người thấy trong cõi người cõi nào chiếm đa số? Tỉ mỉ quan sát, tôi bất hiểu cha mẹ sau này đi về đâu? Đa phần là quả báo địa ngục.

Tôi nhớ trong quá trình huấn tập lời dạy của sư trưởng, **sư trưởng thường lấy ví dụ rất thiết thực, nói là cõi người chỉ là nơi du ngoạn, nơi nào mới là nhà? Ba đường ác, thậm chí địa ngục mới là nhà.** Khi chúng ta thật sự hiểu được, đa số mọi người đều đang chơi đùa trên miệng giếng, chớp mắt sẽ rơi xuống đâu? Rơi vào ba đường ác, mà sau khi rơi vào thì vạn kiếp không ra khỏi được. Chúng ta hiểu được chân tướng này thì không thể coi như không thấy, phải tận tâm tận lực giúp đỡ, dẫn dắt họ. Cho nên “Tâm trắc ẩn ai ai cũng có”, khi chúng ta thực sự có sứ mạng như vậy, thái độ như vậy thì chúng ta có thể lợi mình lợi người. Mà **chỗ vi diệu của Phật pháp đại thừa là khi chúng ta luôn nghĩ cho chúng sanh, ngã chấp của chúng ta mặc dù không cố ý cắt đứt thì trong quá trình phục vụ người khác cũng sẽ buông xuống từng chút một.** Cho nên phải cứu người lúc nguy cấp.

Khi chúng ta gặp gỡ trưởng bối kể rằng con cái họ bất hiếu, vừa kể vừa khóc, lúc đó chúng ta cũng cảm nhận được sự đau khổ của họ, thậm chí có khi còn khóc cùng họ. **Khi chúng ta buông bỏ ngã chấp, dần dần chúng ta sẽ thể hội được một chút, giữa người với người thực sự là cùng một thể mà sanh ra,** nếu không tại sao khi họ rơi nước mắt bạn liền cảm nhận được? Tại sao “tận lực làm là gần với nhân”? Khi bạn thật sự giúp người khác, cảm nhận mình giống như họ vậy thì tâm từ bi của bạn sẽ thể hiện ra từng chút một. Vừa có một bạn đồng tu viết thư cho tôi,

cũng có nhắc tới muốn thật sự hóa giải tai nạn trong giai đoạn hiện nay thì phải bắt đầu từ phổ biến Đệ Tử Quy, tâm cảnh của người bạn đồng tu này là suy nghĩ cho thiên hạ, khi có càng nhiều người như vậy thì chắc chắn có thể xoay chuyển kiếp nạn của thế giới. Đây cũng là việc thiện nên làm có liên quan đến con người.

Tiếp theo là liên quan đến việc, phải “xả tài làm phước”, phải “hộ trì chánh pháp”, phải “hưng kiến đại lợi”. Chúng ta gặp người khác có có khó khăn về mặt kinh tế, chúng ta tùy tâm tùy sức giúp đỡ họ, bố thí tài cũng có thể bố thí năng lực làm việc hay trí tuệ, chỗ nào chúng ta cũng có thể bố thí tài, bố thí pháp, bố thí vô úy thì sẽ có được quả báo tài phú, trí tuệ, còn có sức khỏe, cho nên xả tiền tài tự nhiên sẽ có phước báo. Thời xưa thường có câu “ngũ phước lâm môn”, ngũ phước có được từ ba loại bố thí nói trên, có “thọ mạng”, có “tài phú”, lại có “sức khỏe”, nếu sống lâu mà không khỏe mạnh thì có tốt không? Như vậy là chịu khổ rồi! Chúng ta cũng thấy được rất nhiều người trong bệnh viện, nằm đó chỉ còn chút hơi tàn, có khi nằm hai ba mươi năm, như vậy có phải là phước không? Đó là chịu tội!

Tiếp theo, phước thứ tư là “hiếu đức”, mặc dù chúng ta rất có phước báo, nhưng mà lúc nào cũng quan sát thấy nhu cầu của người khác, biết ưa thích hành thiện bố thí. **Hiếu đức là điều quan trọng nhất trong ngũ phước, bởi vì nếu như không có tâm hiếu đức thì có thể sẽ dùng phước báo để tạo tội.** Nhà Phật thường nói “tam thế oán”, đời thứ nhất tu phước, đời thứ hai hưởng phước, mọi người cảm thấy loài người chúng ta hiện nay đang ở đời nào? Đa phần đang ở đời thứ hai, thực sự là trong lịch sử loài người mấy ngàn năm đến nay, con người chưa từng có phước báo lớn như vậy. Mọi người thấy hoàng đế ăn ngon không? Rất ngon! Chúng ta bây giờ có kém hoàng đế nhiều không? Bạn xem ra nhà hàng, một bữa cơm bao nhiêu tiền? Phước báo này cũng không kém hoàng đế bao nhiêu, hoàng đế cũng không có xe hơi để đi, không có máy bay để ngồi. Phước báo lớn như vậy, họa phước liền kề.

Tôi thường nói với cha mình là: cha tốt số chứ con không tốt số. Thông thường người thời cha tôi đều cảm thấy: cha mẹ không tốt số, các con tốt số! Nhưng mà chúng ta tỉ mỉ quan sát sẽ thấy, thời cha tôi nghèo khổ nên phải lao động, thân thể cường tráng, điều quan trọng nhất trong cuộc đời là thân thể khỏe mạnh thì mới vui vẻ được. Tiếp đó, **bởi vì nghèo khổ cho nên trong đầu lúc nào cũng nghĩ phải báo ân, phải hiếu kính cha mẹ, yêu thương anh chị em, bạn bè, suy nghĩ nào cũng mang tâm thiện nên từ trung niên cho đến khi già quả báo đều rất tốt.** Thời chúng tôi từ nhỏ đã sống trong nhung lụa, sức khỏe rất kém; bởi vì sống trong

nhưng lựa nên không hình thành năng lực làm người, làm việc, khởi tâm động niệm đều ích kỷ, phước báo bị tổn hại, khi chúng ta tới tuổi trung niên hoặc về già thì phải lo lắng rồi. Cho nên **chúng ta sống trong phước thì phải cảnh giác cao độ, “thân này chẳng chịu đời này độ, đợi đến đời nào độ thân này”**. Cho nên sư trưởng cũng thường dạy chúng ta, đời này nếu không vãng sanh thì sau khi chết gặp nguy rồi! Tam thế oán, đời thứ ba liền đọa lạc. Từ chỗ này chúng ta hiểu được, phước báo lớn nhất chúng ta để lại cho con cháu không phải là tiền bạc, mà là tấm gương đức hạnh của chúng ta, đức mới là cái gốc của vạn phước, có đức thì phước mới có thể kéo dài không ngừng.

Cho nên Tư Mã Quang tiên sinh cũng từng nói là, “để vàng lại cho con cháu”, bạn để tiền lại cho con cháu, “chưa chắc con cháu đã giữ được”. Người xưa sáng tạo chữ viết thật sự là thông qua chữ viết mà khai quang cho chúng ta. Mọi người có biết cái gì là khai quang không? Người khác sờ đầu chúng ta là khai quang sao? Quang là trí huệ, khi bạn nhìn thấy văn tự, nhìn thấy tượng Phật, thậm chí là nhìn thấy các vị cao tăng đại đức, bạn vừa nhìn liền lãnh hội được đạo lý trong đó, như vậy mới là khai quang. Cho nên chữ Hán dạy cho bạn biết, tiền có nguy hiểm gì? Trong chữ tiền có hai con dao thì sẽ như thế nào? Sẽ tranh đoạt. Chỉ cần tích lũy tiền tài thì gia đình có thể không hòa thuận vui vẻ, mỗi ngày đều nghĩ miếng bánh lớn như vậy làm sao mà phân chia; giữa đất nước với đất nước nếu như coi trọng tiền tài thì có thể sẽ sanh ra chiến tranh. Chữ viết của chúng ta vô cùng quý báu, cho nên mọi người phải chịu khó thâm nhập văn tự. Tốt nhất là đọc hiểu chữ Phồn thể, bởi vì những bộ sách như Tứ Khố Toàn Thư, Tứ Khố Hội Yếu, rất nhiều sách xưa đều viết bằng chữ Phồn thể, chỉ cần xem nhiều thì dần dần sẽ quen, sẽ thuộc lòng. Từ trong đó chúng ta cũng có thể lãnh hội được trí huệ của tổ tiên, ân trạch của tổ tiên.

Phước thứ năm trong ngũ phước là “thiện chung”, nghĩa là chết được an lành. Mọi người có nắm chắc mình ra đi thanh thản không? Sao vẻ mặt của mọi người lại nghiêm túc như vậy chứ? **Niềm tin là mẹ của hết thảy công đức**, sao mọi người lại không có niềm tin như vậy? Có nắm chắc hay không? Có! Bình thường chúng ta phải luôn chuẩn bị cho lúc lâm chung, mỗi ngày lúc nằm xuống đi ngủ đều coi như tôi sắp vãng sanh rồi, phải niệm Phật. Nếu như thật sự đi được thì bạn phải quay lại báo cho chúng tôi biết; nếu như chưa đi được thì công phu cũng được nâng lên, cũng dễ ngủ. **Luôn nhớ nghĩ tới cái chết thì mới chết an lành được**. Đại sư Ấn Quang dán một chữ rất lớn trong Phật Đường của ngài, đó là chữ nào? Chữ “tử”, **con người**

thật sự luôn nhớ tới “thế gian vô thường, cõi nước mong manh”, như vậy mới là cảnh giác cao độ.

Chúng ta xem tiếp điều thứ tám, “hộ trì chánh pháp”. Bởi vì có chánh pháp, con người mới có thể phân biệt được đúng sai, thiện ác, tốt xấu, mới không tạo tội, không khiến nhà tan cửa nát, hay thậm chí là mất nước. Cho nên trong nhà Nho có câu, **“Trời không sinh Trọng Ni, muôn đời như đêm dài”**, nếu như không có Thích Ca Mâu Ni Phật tuyên thuyết Phật pháp thì hơn ba ngàn năm nay, con người không biết đã gặp phải bao nhiêu nguy hiểm và tai nạn, cho nên chúng ta phải hộ trì chánh pháp, phải thỉnh chuyển pháp luân, thỉnh Phật trụ thế. Mọi người có biết là thỉnh ai trụ thế không? Đã là ngày thứ chín rồi mà sao mọi người vẫn phản ứng như vậy? Chắc tôi phải kiểm điểm lại chính mình. Thỉnh ai trụ thế? Thỉnh chính mình. “thân người khó được nay đã được, Phật pháp khó nghe nay đã nghe, đất phước khó sanh nay đã sanh”, nhiều điều kiện tốt như vậy mà chúng ta đồng thời đều có đủ thì nên giữ cái tâm tôi không làm thì ai làm; nhưng mà “leo cao từ nơi thấp, đi xa từ chỗ gần”, chúng ta hộ trì chánh pháp cũng phải đi bước đầu tiên từ lúc này.

Trong Đại Học có một câu dạy bảo rất quan trọng, chỉ cần con người có thể quay về điểm này để suy ngẫm, thì chắc chắn rất nhiều chuyện dần dần sẽ được thành tựu, đó là câu **“từ thiên tử cho đến thứ dân, tất cả đều lấy tu thân làm gốc”**. Tìm thấy cái gốc rồi, tu thân là cái gốc của tề gia, trị quốc, bình thiên hạ, hộ trì chánh pháp. Cho nên chúng ta phải toàn tâm toàn lực thực hành Đệ Tử Quy, thực hành lời dạy bảo của chư Phật – Bồ Tát, như vậy mới có thể “đọc tụng thọ trì, vì người diễn thuyết”. “diễn” là ở phía trước, “thuyết” là ở phía sau, nếu diễn không tốt thì khi thuyết sẽ xảy ra chuyện gì? Có thể là phản tác dụng. Người thân của chúng ta có thể sẽ nói: anh còn chưa làm được mà lại nói tôi, đúng là kẻ tám lạng người nửa cân. Khi người thân bạn bè nói như vậy, chúng ta phải nhẫn nhục, phải nhanh chóng phản tỉnh, không được sân hận, nếu không sẽ làm đứt đoạn huệ mạng của người khác.

Hiện nay muốn hộ trì chánh pháp phải bắt đầu từ chính mình, từ gia đình mình, cho nên câu **“kiến quốc quân dân, giáo học vi tiên”** vô cùng quan trọng. Không chỉ là kiến quốc quân dân, xây dựng một gia đình cũng phải giáo học vi tiên, hiện giờ chúng ta quay trở về gia đình, phải tạo nên phong khí học tập, noi theo Thánh Hiền thì gia phong của bạn mới được hình thành, sự huân tập này vô cùng quan trọng. **Mức độ hiếu học của chúng ta nhất định phải nhiều hơn con trẻ**, cũng như vậy, nếu như chúng ta làm trưởng phòng, làm ông chủ của một công ty, bạn muốn hộ trì

chánh pháp thì phải làm như thế nào? Cũng phải lấy mình làm gương. Bởi vì hiểu được con người hiện nay đều không được dạy dỗ, tư tưởng, quan niệm khá phức tạp, đa phần là tùy thuận theo phiền não, trong lòng không có quy tắc làm người, chừng mực làm người, cho nên trong đoàn thể quan trọng nhất là “kiến hòa đồng giải”, mà xây dựng tri kiến này chắc chắn phải được huân tập trong thời gian dài mới được. Khi chúng ta có nhận thức như vậy, trong công ty mỗi ngày đều phải nghe kinh điển, nghe giảng bài, tuyệt đối không được ngừng nghỉ, một khi ngừng nghỉ thì tư tưởng quan niệm của đoàn thể lại lộn xộn. Bạn làm trưởng phòng không thể nói: nào mọi người tới đây ngồi nghe giảng, tôi ra ngoài trước, làm như vậy có hiệu quả không? Chắc chắn là trong lòng nhân viên không phục, bằng mặt không bằng lòng, cho nên chúng ta phải dẫn đầu làm gương.

Khi các thầy cô khác trong trung tâm giảng bài, tôi đều ngồi bên dưới để nghe, vừa nghe vừa nhanh chóng ghi chép. Tại sao vậy? Bởi vì tôi thường phải giảng bài, tới lúc hết ý tưởng thì không biết phải làm sao! Cho nên tôi phải nghiêm túc hơn họ, hấp thu toàn bộ ví dụ mà họ giảng, cũng nhờ thái độ học tập như vậy sẽ tạo thành vòng tuần hoàn tốt hơn. Tôi nói với các thầy cô rằng: một ngày hòa thượng giảng bốn giờ đồng hồ, chúng ta không thể giảng ít hơn bốn tiếng, cho nên lần này giảng sáu giờ đồng hồ để khảo nghiệm chính mình, mặc dù lưng thật sự rất đau. Chuyện này thật mất mặt, tuổi tôi chỉ bằng ba phần tám tuổi của sư trưởng, vậy mà sư trưởng giảng kinh đến hơn mười giờ tới mà vẫn tràn đầy tinh thần, chúng tôi thực ra là cố gắng chống đỡ. “Chớ tự chê - đừng tự bỏ - Thánh và Hiền - dần làm được”, bây giờ chúng ta phải nhanh chóng bỏ thói vô úy, sau này sức khỏe sẽ tốt hơn.

Thầy cô chỗ chúng ta, ngày mai phải đến Sán Đầu dạy học, bởi vì lần đó tới Sán Đầu dạy học có bốn trăm thầy cô đi, đa phần là thầy cô tuyển đầu, thái độ học tập vô cùng tốt. Chúng tôi cũng cảm nhận sâu sắc rằng không phải thầy cô không muốn dạy cho tốt, mà là cái gì? Không biết phương pháp. Rất nhiều thầy cô lên bục giảng nói là “tôi mới biết cái gốc của đức hạnh là hiếu đạo”, họ nói “giáo dục phải bắt đầu từ hiếu, từ Đệ Tử Quy, bắt đầu làm từ chính mình”, họ còn lên bục giảng tổng kết lại khóa học mấy ngày đó. Sau đó phong khí học tập ở Sán Đầu rất phát triển, chúng tôi liền sắp xếp thầy cô đến đó dạy học trong thời gian dài. Thực ra tôi cũng biết tại sao ở Sán Đầu có thể phát triển như vậy, bởi vì người Sán Đầu rất xem trọng hiếu đạo. Tôi đến Hải Khẩu không bao lâu, đi thăm một người bạn, lần đầu tiên gặp mặt, bởi vì chúng tôi cần một nơi để xây trung tâm. Vị sư tỷ đó nói chuyện

với tôi một buổi tối, cô ấy đồng ý cho chúng tôi mượn một nơi rộng bốn trăm mét vuông để làm trung tâm. Sau đó lần đầu tiên chúng tôi tổ chức khóa bồi dưỡng năm ngày ở Hải Khẩu, ông bà chủ của khách sạn cũng là người Sán Đầu, người đã hiểu thảo thì mở rộng ra sẽ có thiện tâm, cái gốc này phải nắm lấy. Thầy giáo đi Sán Đầu nói là lần này thầy ấy tới đó, chủ nhật sẽ giảng tám giờ đồng hồ, cho nên chúng ta phải kì vọng chính mình, việc nhân đức không nhường ai.

Đây là hộ trì chánh pháp, có thể bắt đầu ở trong công ty dẫn dắt học tập Chánh pháp, một khi có thể làm tốt thì sẽ lan truyền đến nhiều người. Cho nên sư trưởng cũng dạy chúng ta, làm bất kì ngành nghề nào thì bạn cũng có thể làm Bồ Tát. Hôm nay trong giới luật sư bạn làm tốt công việc luật sư của mình, tất cả đồng nghiệp đều đến học tập theo bạn, vậy thì đó là Bồ Tát, Bồ Tát tuyệt đối không phải là vãng sanh Tây Phương mới làm. Hôm nay chúng ta làm tốt tấm gương công ty trong giới doanh nghiệp, luôn báo đáp cho xã hội, luôn xem trọng đến phúc lợi của nhân viên, khiến cho nhiều doanh nghiệp khác cũng noi theo.

Tiếp theo, người nội trợ có thể làm Bồ Tát không, có thể viên thành Phật đạo không? Chỉ cần chúng ta làm người phụ nữ nội trợ cho gia đình, luôn hành trì tam phước, lục hòa, tam học, lục độ để duy trì gia đình, lúc giáo dục con cái thường dạy chúng nên lập chí lớn. Thậm chí là buổi tối bạn có thể đứng trước mặt chúng, chúng đã ngủ rồi, bạn nói với chúng “con phải làm Phạm Trọng Yên thời nay”, nghe nói làm như vậy cũng có hiệu quả. Bởi vì có người làm thí nghiệm, con gái ông ấy bị bệnh, ông ấy đứng ở đầu giường nói với con mình; thân thể này vốn là giả, thân thể là giả thì bệnh làm sao là thật được. Ông cứ nói như vậy với con gái mình, không ngờ ngày hôm sau con gái ông không còn ho nữa. Có điều phương pháp này không bảo đảm ai dùng cũng đều có tác dụng, còn phải xem thành tâm, ý niệm của người đó, thậm chí còn bao gồm trong gia đình có làm tốt bố thí vô úy hay không?

Bất kì đạo lý nào chắc chắn đều có thể thực hành ngay lúc đó, học vấn không phải là để cao cao trên giá sách. Chúng ta nhất định phải thực hành từng câu một trong cuộc sống, trong công việc, trong đối nhân xử thế tiếp vật. Sư trưởng cũng thường dạy là, **câu kinh nào mà đức Phật nhắc lại nhiều lần nhất là câu kinh quan trọng nhất, mà lời dạy bảo nào sư trưởng nhắc lại nhiều lần nhất, cũng là trọng điểm quan trọng nhất khi chúng ta bước vào đạo.** Vậy một người muốn bước vào cánh cửa Phật pháp, trước tiên phải làm được điều gì? Phải làm được 16 chữ. Phải buông bỏ tự tư tự lợi, buông bỏ danh văn lợi dưỡng, buông bỏ ngũ dục

lục trần, buông bỏ tham sân si mạn. Buông bỏ là chuyện vui vẻ, sao mọi người nói ra có vẻ nghiêm trọng như vậy? Phải buông bỏ tự tư tự lợi, thực ra như vậy mới thật sự thoải mái vui vẻ hơn, buông bỏ danh văn lợi dưỡng, buông bỏ ngũ dục lục trần, buông bỏ tham sân si mạn.

Thực ra khi chúng ta sanh khởi tham sân si mạn thì liệu có vui vẻ không? Khó không chịu được! Đây gọi là nhận giặc làm cha, xem giặc phiền não này thành cái gì? Thành cha của mình! Mà đến một ngày chúng ta thực sự hiểu được chúng là giặc thì bạn sẽ làm thế nào? Còn tiếp tục phụng dưỡng chúng như cha mình không? Sẽ không! Cho nên trong chớp mắt bạn không còn muốn gặp lại nó thêm một phút giây nào nữa. Giống như một người vác một bao rác, vác hơn 30 năm, đột nhiên bên cạnh có một vị trí giả nói với người đó rằng: nhân giả, anh vác bao rác dơ như vậy, còn chưa buông xuống sao? Người đó vừa nhìn: đúng là rác thật! Nhưng mà người đó lại nghĩ: mình vác nó đã ba mươi năm, cũng có cảm tình, không nỡ bỏ xuống. Cho nên **biết thì khó chứ làm thì dễ, khi thật sự hiểu được đó là giặc, hiểu được đó là rác thì không còn ai muốn giữ lại thêm một phút giây nào nữa, chỉ muốn vứt đi ngay lập tức**. Nhưng quyết tâm như vậy phải thông qua sự huân tập của chúng ta, thông qua sự nhắc nhở của bạn bè đồng tu.

Điều thứ chín là “hưng kiến đại lợi”, chỉ cần là chuyện có lợi ích cho người khác, chúng ta đều tận tâm tận lực làm. Thực ra thời đại này muốn làm được việc không dễ dàng, khi chúng ta nhìn thấy người có tâm đang cống hiến, chúng ta tùy hỷ công đức cũng là đang “hưng kiến đại lợi”. Thời xưa chúng ta thấy có rất nhiều người tốt thường xây cầu đắp đường, việc này sẽ lợi ích hàng ngàn hàng vạn người dân. Khi chúng ta đi trên con đường, đột nhiên nhìn thấy giữa đường có cục đá, chúng ta sẽ nghĩ tới điều gì? Ban ngày có thể nhìn thấy, buổi tối không có đèn đường, có thể có người vừa đi vừa gọi điện thoại sẽ vấp phải cục đá này mà té ngã. Chúng ta luôn biết suy nghĩ cho người khác, giúp người khác thuận tiện, thì phải nhanh chóng dời cục đá đi chỗ khác. Tôi nhớ có lần đi ngang qua công trường, con người hiện nay rất vô ý vô tứ, không hiểu cho người khác, công trường có nhiều cây sào rất dài, đầu lại nhọn, nhô ra gần lối đi lại. Nếu một người khi nói chuyện không chú tâm đến, hay đi lại không chú tâm, có thể đang cúi đầu đi đột nhiên ngẩng đầu lên sẽ rất nguy hiểm. Tôi cũng nhanh chóng tiện tay tìm ít vải, vải có màu sắc nổi bật bọc cây sào lại, để người đi phía sau sẽ không gặp phải nguy hiểm.

Nếu như chúng ta đi xe mà gặp cục đá ở giữa đường thì phải làm sao? Một cục đá lớn. Tôi từng xem một đoạn quảng cáo trên ti vi, có một người đi xe đạp nhìn thấy trên đường có một cục đá lớn, người đó nghĩ cũng chẳng liên quan đến mình nên không dời cục đá đi, phía sau có một người chạy xe máy tốc độ nhanh lao đến, đột nhiên ngã xe. Cảnh tượng này xuất hiện trong đầu của người đi xe đạp, cho nên anh ấy nhanh chóng dời cục đá đi. Hành động này có vô lượng công đức, nếu như người đi xe máy là chủ của một gia đình mà không qua được kiếp nạn này, tương lai sẽ tạo thành sự hối tiếc lâu dài của gia đình đó. Cho nên chúng ta luôn suy nghĩ cho người khác cũng là đang “hưng kiến đại lợi”. **Mà làm lợi ích cho người khác có ngắn hạn, có dài hạn, lợi ích dài hạn chắc chắn là giúp chúng sanh có tư tưởng, quan niệm đúng đắn.** Một đời của đức Phật tại sao lại không làm ngành nghề khác, mà cả đời làm nghề dạy học, làm công việc giáo dục xã hội đa nguyên văn hóa, đó là vì huệ nhãn của đức Phật đã khai mở, ngài hiểu được làm như thế nào mới thật sự lợi ích hết thảy chúng sanh. Đó là “hưng kiến đại lợi”

Cuối cùng là “yêu tiếc sanh mạng”. Tất cả các loài động vật đều có tri giác, không nên làm hại chúng. Khi chúng ta có tâm nhân từ này thì có thể làm được luôn tôn trọng động vật **“vì thương chuột đói chưa cơm lại, sợ thiêu thân chết chẳng đốt đèn”**, bởi vì đèn sáng quá, thiêu thân theo quán tính sẽ bay đến, nếu nhiệt độ quá cao thì sẽ làm chúng bị tổn thương. Trong “Văn Xương đề quân âm chất văn” có câu **“Bước chân thường xem kéo đạp nhằm con sâu cái kiến, cầm lấy lửa đốt núi rừng”**, trong từng lời nói cử chỉ đều phải suy xét không được làm hại sanh mạng.

Tôi có một người bạn thường đi leo núi, anh ấy có một hành động khiến chúng tôi nhìn thấy rất cảm động. Trong lúc leo núi, có một mạng nhện giăng giữa lối đi, anh ấy nói với các em nhỏ là: chúng ta tới leo núi là khách, những động vật này là chủ nhà, đây là nhà của con nhện, chúng ta không nên phá hoại gia đình của chúng, cho nên phải đi đường vòng. Khi con trẻ từ nhỏ đã biết tôn trọng sanh mạng, cũng là đang nuôi dưỡng thiện căn của chúng. Cho nên phải “yêu tiếc sanh mạng”. Thậm chí là chúng ta còn phải học hỏi theo động vật, như quạ con còn biết mớm mồi cho quạ mẹ, phải hiếu thuận cha mẹ.

Có một người thợ săn hôm đó đang nhắm bắn một con chim ưng, lúc này con chim ưng vừa lấy được một ít thức ăn, nhưng nó lại không ăn số thức ăn này. Người thợ săn rất kinh ngạc tại sao nó không ăn, chim ưng bay đi, thợ săn liền chờ chim ưng quay về tổ. Sau đó khi chim ưng trở về, nó còn mang theo một con chim ưng

già hơn, vừa nhìn đã biết là mẹ nó, chim ung xé từng chút thức ăn một rồi từng miếng từng miếng dứt cho mẹ ăn. Người thợ săn vốn định bắn chết chim ung, sau khi xem xong cảnh này rất cảm động, từ đó trở đi cũng bỏ súng không làm thợ săn nữa. Chúng ta phải tôn trọng động vật, quan trọng hơn là tất cả sinh vật trên trái đất này đều đồng cam cộng khổ, không nên làm hại lẫn nhau, mà nên chung sống hòa bình. Sáng nay tỉnh dậy chúng ta thấy có rất nhiều chim đang mổ thức ăn, đang hót líu lo ở đó, trong lòng chúng ta cũng cảm thấy vô cùng vui vẻ.

Ngoài yêu tiếc sanh mạng, cũng phải yêu tiếc đồ vật, phung phí của trời, lãng phí đồ đạc cũng không khác nào tội sát sanh, giống như sát sanh vậy. Bởi vì nếu như chúng ta lãng phí tài nguyên, sẽ tạo thành sự tổn hại lâu dài cho loài người, gián tiếp ảnh hưởng đến cuộc sống của người khác, thậm chí là sanh mạng của người khác. Nếu hôm nay chúng ta làm ô nhiễm nguồn nước, mọi người cảm thấy tội này nặng không? Rất nặng! Có một số nhà máy nhân lúc không ai chú ý, thải nước ô nhiễm ra ngoài, muốn thanh lọc lại nước ô nhiễm này không chừng phải tốn thời gian và tiền bạc gấp mười lần hay thậm chí hàng trăm lần. Cho nên tất cả những doanh nghiệp nếu có thể đều được dạy từ tiểu học, từ tiểu học nếu như có thể dạy cho họ chuẩn mực làm người, đạo đức làm người, vậy thì sau này khi phước báo hiện tiền, họ mới không tạo tội nặng.

Các ngành các nghề muốn tốt lên, cũng phải quay trở về vấn đề giáo dục. Tôi thường chia sẻ với rất nhiều thầy cô, tôi nói: chúng ta phải tính toán cho tuổi già, nếu như chúng ta không nghiêm túc dạy, thiên hạ sau này giao cho những em học sinh mà chúng ta dạy, chúng không có chút tâm nhân từ nào với người khác, tới lúc đó nếu chúng nắm quyền, chúng nhất định sẽ nói: đừng quan tâm đến đám người già này, để họ tự sanh tự diệt. Có phải là nhờ một sợi tóc mà chấn động đến toàn thân hay không? Tất cả nhân loại đều đồng cam cộng khổ, trong thời đại này, bất kì nơi nào không yên thì chúng ta đều có trách nhiệm tận lực mà giúp đỡ. Thái độ này khá quan trọng, bởi vì trái đất đã trở thành một thôn trang, chúng ta phải chung sống hòa bình, đối đãi bình đẳng. Đối với hết thảy đồ vật phải trân trọng, cũng phải dạy từ khi còn nhỏ, trong Chu Tử Trị Gia Cách Ngôn có câu **“Một bát cháo, một hạt cơm, nên nghĩ kiếm được không dễ dàng; Nửa tấm vải, nửa sợi tơ, phải nhớ làm ra rất khó”**. Phải dạy điều này! Chúng tôi hỏi học sinh, gạo từ đâu mà có? Chúng trả lời như thế nào? Từ nhà bếp. Làm sao dẫn dắt con trẻ hiểu được hạt gạo đáng quý như thế nào, tiết học sau chúng ta sẽ nói tiếp, cảm ơn mọi người!